

Załącznik
Nr XXVIII/213/2016
do Uchwały Rady Gminy Sławno
z dnia 6 października 2016r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SŁAWNO NA LATA
2016-2025

Spis treści:

Wstęp.....	4
I. Podstawy formalne tworzenia gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Sławno.	5
I.1. Dokumenty europejskie.....	5
I.2. Dokumenty krajowe.....	6
I.3. Dokumenty regionalne oraz lokalne.....	7
II. Struktura demograficzna i podstawowe dane o mieszkańcach gminy Sławno.....	9
II.1. Położenie i powierzchnia gminy Sławno.....	9
II.2. Ludność gmin wchodzących w skład gminy Sławno.	10
III. Diagnoza warunków życia mieszkańców oraz istniejących problemów społecznych w gminie Sławno.	14
III.1. Środowisko naturalne gminy Sławno.....	14
III.2. Kultura, sport, turystyka i rekreacja w gminie Sławno.....	15
III.3. Oświata w gminie Sławno.....	16
III.4. Ochrona zdrowia w gminie Sławno.....	17
III.5. Organizacje pozarządowe w gminie Sławno.....	17
III.6. Bezpieczeństwo publiczne w gminie Sławno.....	18
III.7. Sytuacja gospodarcza w gminie Sławno	19
III.8. Bezrobocie w gminie Sławno.....	21
IV. Pomoc społeczna w gminie Sławno. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie..	21
IV.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w gminie Sławno.	24
IV.3. Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Sławno.....	27
V. Analiza SWOT problemów społecznych gminy Sławno.....	28
VI. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno na lata 2016 – 2025.....	31
2 CEL SZCZEGÓŁOWY	36
Redukowanie problemu uzależnień w gminie Sławno.....	37

.....	37
Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych w gminie Sławno.	40
<i>VII. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno na lata 2016-2025. ....</i>	<i>41</i>
<i>VII.1. Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno.....</i>	<i>42</i>
<i>VII.2. Źródła finansowania.....</i>	<i>42</i>
<i>Spis wykresów: .....</i>	<i>44</i>
<i>Spis tabel:.....</i>	<i>45</i>

Wstęp

Przedstawiona Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno jest wyrazem komplementarnego i zintegrowanego planowania społecznego, którego celem jest identyfikacja i ukazanie problemów społecznych jakie występują w gminie Sławno oraz podjęcie próby wskazania metod ich rozwiązania, zgodnie z możliwościami jakie wynikają z zadań nałożonych na gminę. Strategia stanowi punkt wyjścia do opracowania szczegółowych programów.

Poszukiwanie skutecznych możliwości rozwiązywania problemów społecznych musi uwzględniać fakt, że problemy te zazwyczaj nie występują pojedynczo a wystąpienie jednego problemu implikuje szereg innych. Dlatego przystępując do planowania sposobów rozwiązywania problemów społecznych konieczne jest uwzględnienie wielokierunkowego i kompleksowego oddziaływania nie tylko na skutki wystąpienia danych problemów a przede wszystkim na źródło ich wystąpienia. Kluczowym zadaniem jest więc stworzenie możliwości współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej. Realizacja powyższych oczekiwań w tym zakresie wymaga podejmowania wieloaspektowych i wielokierunkowych działań strategicznych a zwłaszcza:

- ✓ interwencyjnych – o cechach ratownictwa i likwidacji niedoborów, których źródłem jest niedostatek, ubóstwo, nierówności społeczne, niedostosowanie, patologie społeczne; asekuracyjnych – uprzedzających pojawienie się sytuacji zagrażających bezpieczeństwu socjalnemu;
- ✓ kompensacyjnych – niwelujących luki i deficyty;
- ✓ partycypacyjnych – poszerzających uczestnictwo społeczne w życiu publicznym i zapobiegających wszelkim przejawom dyskryminacji, wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek „opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Art. 16 b wymienionej powyżej ustawy określa istotne elementy, które powinny znaleźć się w dokumencie Strategii. Skuteczna polityka społeczna powinna opierać się na rozpoznaniu rzeczywistych zjawisk i problemów społecznych występujących w danej społeczności lokalnej oraz ocenie znaczenia i roli czynników warunkujących te zjawiska. Opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika bezpośrednio z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U.2016, poz. 930)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza, ukazuje specyfikę społeczności lokalnej i ma na celu prezentację podstawowych informacji o powiecie, ludności, rynku pracy, pomocy społecznej, edukacji, służby zdrowia i organów zapewniających bezpieczeństwo na terenie gminy. Część druga określa cele strategiczne, operacyjne i związane z nimi zadania. W części programowej dokumentu zostały przedstawione najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań. Ponadto została zaprezentowana informacja na temat sposobu wdrożenia strategii oraz prowadzenia monitoringu i jej ewaluacji.

1. Podstawy formalne tworzenia gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Sławno.

Priorytetowe kierunki zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno oraz planowane w ich ramach przedsięwzięcia są zgodne z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych formułowanych i realizowanych na poziomie Unii Europejskiej, na poziomie Kraju, na poziomie Regionalnym oraz Lokalnym. Poniżej przedstawiono opis podstawowych dokumentów strategicznych, które stanowią przesłanki dla tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

1.1. Dokumenty europejskie.

Kluczowym programem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej jest Strategia Europa 2020. Jest ona nowym długookresowym programem rozwoju, zastępującym przyjętą w 2000

roku Strategię Lizbońską. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” podkreśla znaczenie współdziałania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform, w odpowiedzi na wyzwania związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw oraz rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Wyznaczone zostały trzy podstawowe, wzajemnie wzmacniające się priorytety:

- ✓ wzrost inteligentny, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach
- ✓ wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej
- ✓ wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Podstawowymi instrumentami realizującymi cele zawarte w strategii są Krajowe Programy Reform, opracowywane przez państwa członkowskie oraz inicjatywy przewodnie, przygotowywane przez KE, a realizowane na poziomie UE, państw członkowskich, regionalnym oraz lokalnym.

1.2. Dokumenty krajowe.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno uwzględnia zapisy poniższych dokumentów krajowych:

- ✓ Strategia Długookresowa Kraju Polska 2030.
- ✓ Strategia Średniookresowa Kraju Polska 2020.
- ✓ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020.
- ✓ Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie Krajowy Program Reform KRR.
- ✓ Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015.
- ✓ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- ✓ Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomani na lata 2011-2016.
- ✓ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.
- ✓ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego.
- ✓ Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego.

1.3. Dokumenty regionalne oraz lokalne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno uwzględnia zapisy poniższych dokumentów regionalnych i lokalnych:

- ✓ Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku
- ✓ Strategia Rozwoju Powiatu Sławieńskiego do 2015 roku, w chwili obecnej opracowywana jest kolejna strategia.
- ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sławieńskiego do 2015 roku - w chwili obecnej opracowywana jest kolejna strategia.

1.4. Krajowe regulacje prawne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno uwzględnia, między innymi, zapisy obowiązujących przepisów prawnych:

- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2016 r. poz. 930),
- ✓ Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 594 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2012, poz. 1356 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2012 r. poz. 124 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),

- ✓ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 674 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 651 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. Dz. U. 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456),
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. 2012 r. poz. 788 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tj. Dz. U. 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440),
- ✓ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442),
- ✓ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy,
- ✓ Ustawa o zmianie Kodeksu Cywilnego (tj. Dz. U. 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz. U. 2010 roku Nr 33, poz. 178 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tj. Dz. U. 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

II. Struktura demograficzna i podstawowe dane o mieszkańcach gminy Sławno.

II.1. Położenie i powierzchnia gminy Sławno.

Gmina Sławno leży we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie sławieńskim. Graniczy z gminami należącymi do województwa zachodniopomorskiego. Gmina Sławno jest tzw. „gminą obwarzankową”, w jej centrum znajduje się Miasto Sławno.

Gmina Postomino od północy, Gmina Darłowo od południowego zachodu, Gmina Malechowo oraz z gminami należącymi do województwa pomorskiego: od południowo-wschodu Miasto i Gmina Kępice oraz Gmina Kobylnica. Miasto Sławno leżące w centrum gminy jest największym ośrodkiem rozwoju, w którym siedzibę ma Urząd Gminy. Gmina Sławno zajmuje obszar 284,20km².

W skład gminy Sławno wchodzi 22 sołectwa: Bobrowice, Bobrowiczki, Boleszewo, Brzeście, Gwiazdowo, Janiewice, Kwasowo, Łętowo, Noskowo, Pomiłowo, Radosław, Rzyszczewo, Sławsko, Smardzewo, Stary Kraków, Tokary, Tychowo, Warszkowo, Warszkwoko, Wrześnica, Żabno, Żukowo.

Rysunek 1. Położenie gminy Sławno w obrębie powiatu sławieńskiego.

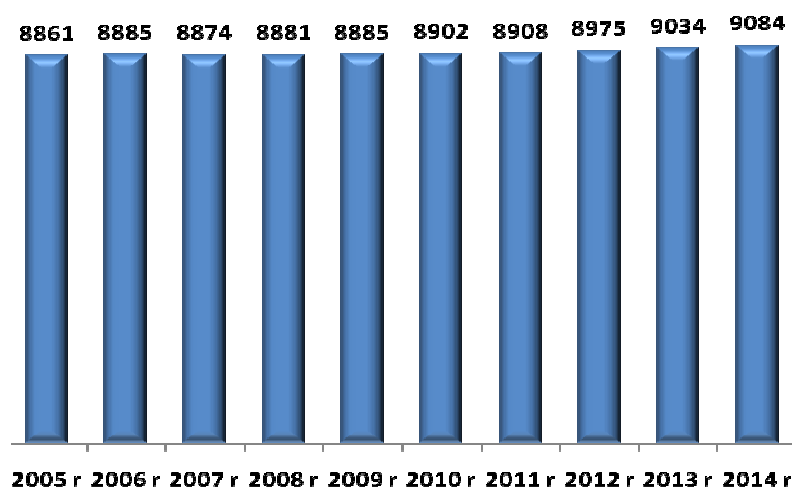
Przez obszar przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym: linia kolejowa Szczecin - Gdańsk oraz droga krajowa nr 6. Położenie na trasie dróg tranzytowych korzystnie wpływa na dostępność komunikacyjną w bezpośredniej relacji Szczecin-Gdańsk. W sensie geograficznym teren gminy rozplanowany jest na obszarze Równiny Sławieńskiej wchodzącej w skład Pobrzeża Południowobałtyckiego. Znajduje się ona tylko częściowo w granicach woj. zachodniopomorskiego (od południa granicę stanowi Wysoczyzna Polanowska, od północy Wybrzeże Słowińskie). Równinę Sławieńską przecina kilka szerokich i podmokłych dolin m.in. Grabowej, Moszczeniczki, Reknicy, Wieprzy. Jedynym większym zbiornikiem wodnym jest Jezioro Łętowskie (402 ha pow.).

Gmina Sławno ma charakter głównie rolniczy i ponad połowę jej obszaru stanowią użytki rolne, z drugiej strony to zielone płuca regionu, gdyż prawie 41,5% jej powierzchni to tereny leśne. Dominują tu lasy sosnowe, bukowe, świerkowe oraz mieszane z sosną, brzozą, świerkiem, bukiem, dębem i olszą. Rolnictwu i gospodarce leśnej towarzyszy rozwój drobnego przetwórstwa i usług: rzemieślniczych, turystycznych oraz handlu.

II.2. Ludność gmin wchodzących w skład gminy Sławno.

Obszar gminy Sławno według danych na 31.12.2014 roku zamieszkuje 9 084 osób, co stanowi 15,6% ludności całego powiatu sławieńskiego. W strukturze mieszkańców nieznacznie przeważają mężczyźni – 50,3%. Odsetek kobiet wynosi 49,7%. W latach 2005 – 2014 liczba mieszkańców gminy Sławno utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W porównaniu do danych z końca 2005 roku liczba mieszkańców wrosła zaledwie o 137 osób tj. o 1,5%.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców gminy Sławno w latach 2005 – 2014 r. (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Największa liczba ludności mieszka w miejscowości Warszkowo – 1 180, następnie w Sławsku – 987 oraz we Wrzeźnicy – 807 osób. Poniżej przedstawiono miejscowości wchodzące w skład gminy wraz z liczbą mieszkańców.

Tabela 1. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Sławno.

Miejscowość	Liczba mieszkańców
Bobrowice	288
Bobrowiczki	426
Boleszewo	455
Brzeście	197
Gwiazdowo	347
Janiewice	526
Kwasowo	508
Łętowo	307
Noskowo	499
Pomiłowo	172
Radosław	243
Rzyszcze	400
Sławsko	927
Smardzewo	367
Stary Kraków	292
Tokary	73
Tychowo	481
Warszkowo	1180
Warszkówko	204
Wrzeźnica	807
Żabno	54
Żukowo	356

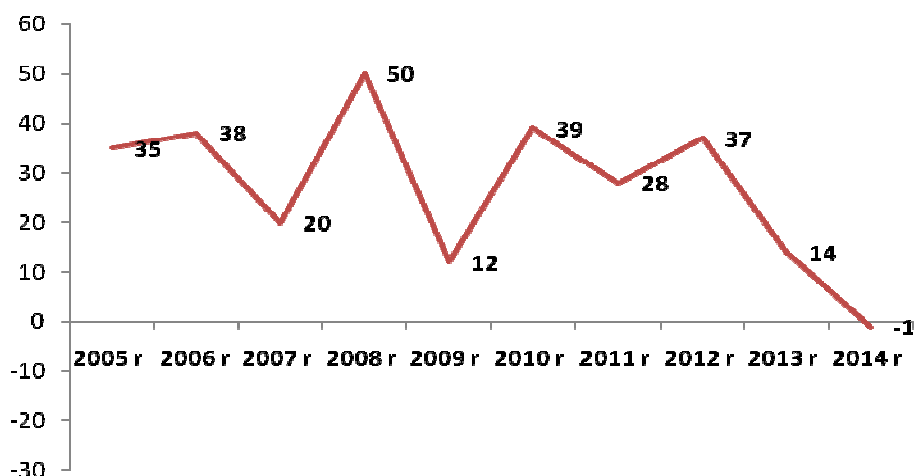
Przeciętna gęstość zaludnienia w gminie Sławno jest niska i wynosi 32 osoby na 1 km² natomiast w przypadku powiatu sławieńskiego średni wskaźnik wynosi około 55 osób/km², tak więc średnia gęstość zaludnienia w gminie Sławno jest zdecydowanie poniżej średniej, charakterystycznej dla powiatu sławieńskiego. Struktura wiekowa ludności zamieszkująca gminę Sławno nie różni się od struktury wiekowej mieszkańców całego powiatu sławieńskiego. Struktura mieszkańców gminy Sławno z uwzględnieniem grup funkcjonalnych wskazuje na 65,6% udział osób w wieku produkcyjnym, 20,9% udział osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 13,5% udział osób w wieku poprodukcyjnym. Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym jest wyższy od średniej dla powiatu sławieńskiego, natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym jest dużo niższy niż w powiecie sławieńskim.

Tabela 3. Ludność gminy Sławno oraz powiatu sławieńskiego według kategorii. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Gmina Sławno	Powiat sławieński
w wieku przedprodukcyjnym	20,9%	19,0%
w wieku produkcyjnym	65,6%	63,7%
w wieku poprodukcyjnym	13,5%	17,3%

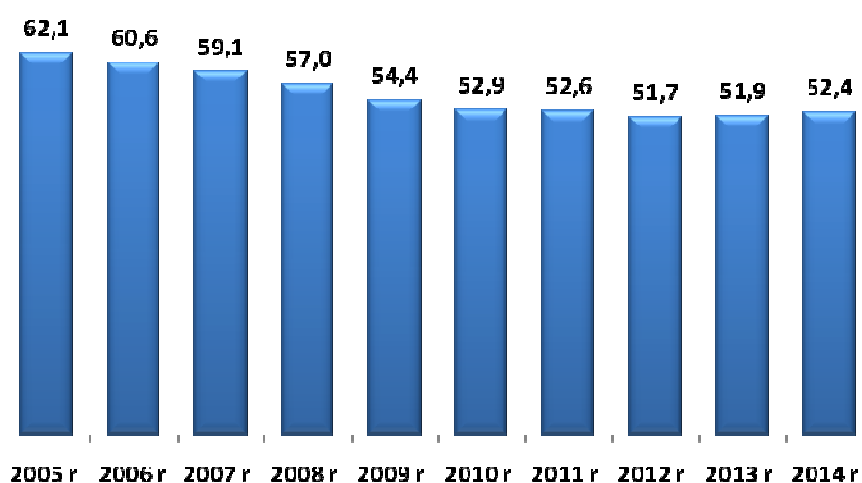
Przyrost naturalny w gminie Sławno w ostatnim dziesięcioleciu ulega wyraźnym wahaniom niestety z tendencją spadkową. W 2014 roku po raz pierwszy przyrost naturalny w gminie był ujemny. Odnotowano większą liczbę zgonów niż narodzin.

Wykres 2. Przyrost naturalny w gminie Sławno w latach 2005 – 2014. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Zmiany w strukturze demograficznej ludności, związane ze starzeniem się społeczeństwa, przyczynią się w przyszłości do coraz większego obciążenia osób w wieku produkcyjnym, które będą musiały utrzymywać powiększającą się stale liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym, w szczególności osób w wieku poprodukcyjnym. Jednym z przydatnych wskaźników demograficznych określających przyszłe tendencje demograficzne jest wskaźnik obciążenia demograficznego, przedstawiający ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartość tego wskaźnika przez cały analizowany okres czasu malała, osiągając w 2014 roku wartość 52,4 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Zmniejszające się obciążenie demograficzne jest związane z malejącym odsetkiem osób młodych oraz wzrastającym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym.

Rysunek 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w gminie Sławno w latach 2006-2014. (Opracowanie własne na podstawie danych GUS).

W 2014 roku odnotowany został ujemny bilans migracji wewnętrznych - większa liczba mieszkańców gminy wyprowadza się niż osiedla się w gminie Sławno. W tym samym okresie notuje się także ujemne saldo migracji zagranicznych więcej osób wyjeżdża zagranicę niż powraca do gminy.

Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych gminie Sławno w latach 2010 – 2014. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	saldo migracji wewnętrznych	saldo migracji zagranicznych
2010 r.	-2	1
2011 r.	-28	6
2012 r.	13	12
2013 r.	1	2
2014 r.	-24	-16

III. Diagnoza warunków życia mieszkańców oraz istniejących problemów społecznych w gminie Sławno.

III.1. Środowisko naturalne gminy Sławno.

Tereny gminy są niezwykle atrakcyjne przyrodniczo. Dzięki dużej powierzchni lasów powietrze jest tu wyjątkowo czyste. Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest Wieprza. W Wieprzy występują tarliska szlachetnych ryb: łososia, strzebli i lipienia, a dzięki wstępującym tu leszczom, trociom, pstrągom czy sandaczom jest rajem dla wędkarzy. Część doliny rzeki Wieprzy oraz duża część jej zlewni objęta jest systemem Natura 2000. „Dolina Wieprzy i Studnicy” charakteryzuje się małymi przekształceniami antropogenicznymi i dużymi połaciami mokradeł oraz torfowisk a także dużą lesistością. Ze znanych gatunków zwierząt możemy tu spotkać wydrę, kunę leśną czy tchórza. Największym zbiornikiem wodnym na terenie gminy jest Jezioro Łętowskie (402,5 ha pow. i do 19 m głębokości) położone terenie 7-hektarowego obszaru chronionego krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic”. Trudno dostępne brzegi jeziora otoczone terenami bagiennymi i podmokłymi łąkami stanowią wspaniałe tereny lęgowe ptactwa m.in. dla bielików, robołowów, perkozów, błotniaków i innych. Wody jeziora bogate w ryby sprzyjają uprawianiu wędkarstwa, zaś rozbudowywana baza rekreacyjno-turystyczna zyskuje coraz większą rzeszę miłośników. Okolice jeziora to teren w 76 % jest zalesiony i można w nim znaleźć fragmenty lasu ze starodrzewem. Są tu również eratyki, czyli głazy polodowcowe. Rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” to torfowiskowy obszar o powierzchni około 160 ha, na którym

występują m.in.: reliktowe stanowiska maliny moroszki, kokułowate torfowiska wysokie, stanowiska wełnianki pochwowatej czy sosny karłowej. Drzewostan tworzy głównie sosna (95%) a wśród gatunków rzadkich i chronionych można spotkać tu widłaki, storczyki czy rosiczki.

III.2. Kultura, sport, turystyka i rekreacja w gminie Sławno.

Wśród instytucji kulturalnych działających w gminie, wymienić należy Bibliotekę Publiczną Gminy Sławno w Żukowie oraz Filię Biblioteki Publicznej Gminy Sławno we Wrześnicy, Boleszewie i Smardzewie. Wymienione instytucje służą zaspakajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury. Wśród cyklicznych imprez odbywających się na terenie gminy Sławno na uwagę zasługują:

- ✓ Bieg im. Asi Kenig w Sławsku – kwiecień
- ✓ Biało-Czerwony Rajd Rowerowy – maj
- ✓ Przegląd Zespołów Ludowych w Warszkwie – czerwiec
- ✓ Łętowskie Wianki – czerwiec
- ✓ Dożynki Gminne – wrzesień
- ✓ Bieg Wokół Jeziora Łętowskiego – wrzesień

Gmina Sławno posiada 2 boiska wielofunkcyjne o nawierzchni z tworzywa sztucznego - przy Zespole Szkół w Sławsku oraz przy Szkole Podstawowej w Warszkwie. Z kolei kompleks boisk "Orlik 2012" znajduje się przy Zespole Szkół we Wrześnicy. Szkoła we Wrześnicy dysponuje też salą sportową. Niemal w każdej miejscowości wygospodarowano również tereny pod boiska wiejskie. Niektóre z nich zarządzane są przez kluby sportowe, biorące udział w rozgrywkach klasy A i B Koszalińskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Z kolei boisko do piłki siatkowej - plażowej funkcjonuje na terenie rekreacyjnym w Łętowie. Zaplecze sportowo-rekreacyjne stanowią też place zabaw położone niemal w każdej miejscowości gminy oraz licznie powstające siłownie zewnętrzne. Tereny rekreacyjne uzupełniają wiaty i place integracyjne, miejsca na ognisko i inna infrastruktura. Na terenie Gminy Sławno prężnie działają następujące kluby i sekcje sportowe:

- ✓ Klub Sportowy "WRZOS" Wrześnica

- ✓ "ŁĘTOWSKA DOLINA" w Łętowie
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy "POGOŃ" Noskowo
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy "ORZEŁ" Smardzewo
- ✓ Klub Sportowy "OLIMPIC – MIESZKO" Warszkowo
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy "KOLOROWI" Rzyszczewo
- ✓ Klub Sportowy "DERBY" Gwiazdowo
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy "BŁĘKITNI" Tychowo
- ✓ UKS Wrzeźnica
- ✓ UKS Żukowo

Kluby zrzeszają blisko 200 osób – zawodników, jak i członków zarządów. Działają aktywnie na rzecz lokalnych społeczności: organizują festyny, mecze pokazowe, obozy treningowe w czasie wakacji letnich, włączają się też w organizację dożynek i innych gminnych imprez.

III.3. Oświata w gminie Sławno.

Aktualnie Gmina Sławno jest organem prowadzącym dla 3 szkół podstawowych i 2 zespołów szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum). Są to:

- ✓ Szkoła Podstawowa w Bobrowicach
- ✓ Szkoła Podstawowa w Warszkowie
- ✓ Szkoła Podstawowa w Żukowie
- ✓ Zespół Szkół w Sławsku
  - ✓ Szkoła Podstawowa w Sławsku
  - ✓ Gimnazjum w Sławsku
- ✓ Zespół Szkół we Wrzeźnicy
  - ✓ Szkoła Podstawowa we Wrzeźnicy
  - ✓ Gimnazjum we Wrzeźnicy

Na terenie gminy Sławno funkcjonują także:

- ✓ Przedszkole Gminne w Gwiazdowie
- ✓ Filia przedszkola gminnego w Sławsku
- ✓ Filia przedszkola gminnego w Boleszewie
- ✓ Ognisko przedszkolne „Pajacyki” w Warszkowie
- ✓ Przedszkole „Ekoludki” we Wrzeźnicy

III.4. Ochrona zdrowia w gminie Sławno.

Obsługę mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej zabezpieczają Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Sławnie oraz Szpital Powiatowy w Sławnie. Szpital aktualnie dysponuje sześcioma oddziałami szpitalnymi: chirurgiczno – ortopedyczny, wewnętrzny, ginekologiczno – położniczy, reumatologii i rehabilitacji, dziecięco – noworodkowy, intensywnej terapii i anestezjologii. Szpital prowadzi osiem poradni specjalistycznych: poradnia „K”, poradnia ortopedyczna, poradnia chirurgiczna, poradnia preluksacyjna, poradnia kardiologiczna, poradnia reumatologiczna, poradnia laryngologiczna oraz poradnia rehabilitacji leczniczej. W szpitalu znajdują się także pracownie diagnostyczne: laboratorium diagnostyczne, pracownia RTG oraz endoskopia.

III.5. Organizacje pozarządowe w gminie Sławno.

Na terenie gminy Sławno działa kilka stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe, obok sektora publicznego i prywatnego są trzecim sektorem działającym na rzecz dobra publicznego. Stanowią one bazę dla rozwoju lokalnych społeczności, zrzeszają bowiem najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska. Podejmują cenne działania dla dobra mieszkańców oraz integrują i aktywizują społeczność lokalną. Z tego względu stanowią znakomite uzupełnienie działań podejmowanych przez lokalne samorządy. Współpraca jednostek samorządowych z organizacjami pozarządowymi stwarza szansę na lepsze zorganizowanie wspólnego celu, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy. Wciąż jednak brakuje środków na rozwijanie ich działalności. Na terenie gminy Sławno funkcjonują między innymi takie organizacje jak:

- ✓ Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich w Sławsku.
- ✓ Fundacja Po Piąte.
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna we Wrześnicy
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Sławsku.
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrowicach.
- ✓ Stowarzyszenie „Łętowska Dolina”
- ✓ Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Żukowo, Łętowo, Brzeście "Mała Ojczyzna".

- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Żukowie.
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Wrzeźnica "Jedność".
- ✓ Uczniowski Klub Sportowy Wrzeźnica.
- ✓ Uczniowski Klub Sportowy Żukowo
- ✓ Stowarzyszenie Mieszkańców na Rzecz Rozwoju Wsi Bobrowiczki.
- ✓ Ludowy Zespół Sportowy "Derby" Gwiazdowo.
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Gwiazdowie.
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gwiazdowa "Nasze Gwiazdowo".
- ✓ Stowarzyszenie Przyjaciół Warszkowa.
- ✓ Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej i Pieszej "Na Szlaku".
- ✓ Stowarzyszenie Osób Dotkniętych Chorobami Przewlekłymi i Ich Rodzin "Biała Orchidea" w Warszkwie
- ✓ Klub Sportowy "Olimpic-Mieszko" Warszkwowo
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Janiewic „Nasza Wieś”.
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rzyszczewo i Rzyszczewko w Rzyszczewie
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Stary Kraków
- ✓ Stowarzyszenie ”Moja Wieś Sławsko”
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Integracji Wsi Boleszewo
- ✓ Tychowo – Kraina Moich Marzeń
- ✓ Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Tokary „Tokary – Moje Najpiękniejsze Miejsce na Ziemi”

III.6. Bezpieczeństwo publiczne w gminie Sławno.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sławnie. Na terenie gminy działają następujące jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

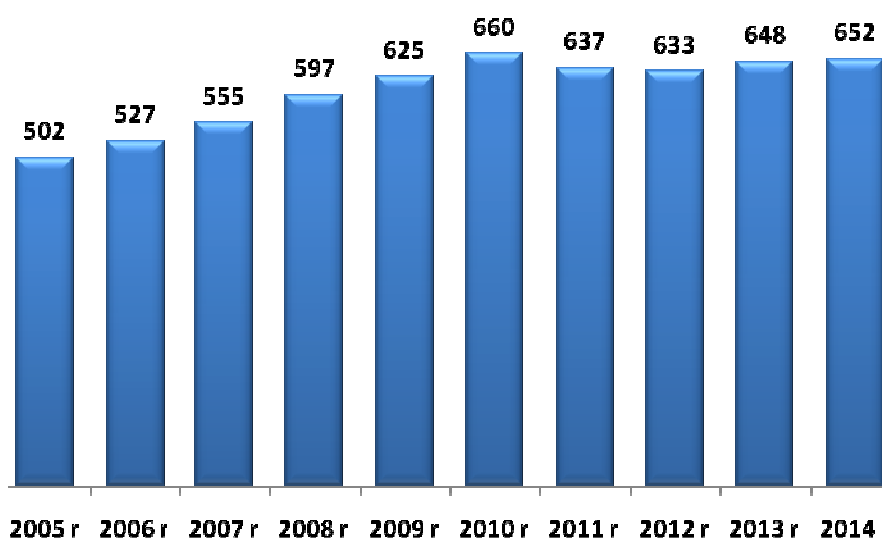
- ✓ OSP Sławsko
- ✓ OSP Żukowo
- ✓ OSP Bobrowice
- ✓ OSP Gwiazdowo
- ✓ OSP Janiewice
- ✓ OSP Stary Kraków

✓ OSP Wrzeźnica

III.7. Sytuacja gospodarcza w gminie Sławno .

Porównując gminę Sławno na tle innych gmin powiatu sławieńskiego można ją uznać za rejon o średnim, a w niektórych przypadkach niskim potencjale społeczno-gospodarczym. Posiada ona jednak kilka atutów, które z powodzeniem można wykorzystać w celu dalszego rozwoju. Rozwój gospodarczy Gminy Sławno zależy w głównej mierze od przedsiębiorczości i zaangażowania lokalnej społeczności oraz inicjatywy organów samorządu terytorialnego. Na koniec grudnia 2015 roku, według danych GUS w gminie Sławno istniało 649 podmiotów gospodarczych. Na terenie gminy działa 58 spółek, w tym 36 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz 18 spółek cywilnych. Na terenie gminy działa 5 spółdzielni oraz 524 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2005 – 2014 wyraźnie zwiększyła się. Przedstawiony wykres ukazuje rozkład liczby przedsiębiorstw na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Rysunek 4. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Sławno w latach 2005 – 2014 (źródło: opracowanie własne, dane GUS)

Opierając się na danych ze spisu REGON na dzień 31.12.2014 roku w ramach sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności widać wyraźnie, iż największy odsetek przedsiębiorstw w gminie Sławno stanowią firmy działające w branży handel detaliczny i naprawa pojazdów samochodowych – 145 podmiotów. W sekcji budownictwo funkcjonuje -

129 podmiotów, w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 78 podmiotów, natomiast w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 62 podmioty. Poniższa tabela przedstawia rozkład wszystkich podmiotów gospodarczych według sekcji PKD w gminie Sławno.

Tabela 3. Branże i liczba podmiotów w gminie Sławno na dzień 31.12.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Sekcja PKD	Liczba podmiotów
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	145
Sekcja F – Budownictwo	129
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	78
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	62
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	49
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	34
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	22
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15
Sekcja P – Edukacja	15
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10
Sekcja J - Informacja i komunikacja	5
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	1
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
SUMA	649

W gminie Sławno dominują najmniejsze przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (w tym mikroprzedsiębiorstwa). Na dzień 31.12.2015 roku takich podmiotów odnotowano 636 – 97,5% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników to – 15. W gminie funkcjonuje tylko 1 podmiot gospodarczy zatrudniający od 50 do 249 pracowników. Według danych REGON na dzień 31.12.2015 roku w gminie nie ma podmiotów zatrudniających powyżej 250 pracowników. Podstawową dziedziną działalności, z której utrzymuje się większość mieszkańców zamieszkałych na terenach wiejskich jest rolnictwo. W ostatnim okresie obserwuje się, co prawda narastające zjawisko odchodzenia od pracy na roli.

III.8. Bezrobocie w gminie Sławno.

Jednym z najważniejszych problemów społecznych w gminie Sławno jest niewątpliwie bezrobocie. Zgodnie z danymi pochodzącymi z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, na dzień 31 grudnia 2015 roku wynika, iż w gminie Sławno mieszka 695 osób bezrobotnych czyli 11,8% ludności gminy w wieku produkcyjnym. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowane były 342 kobiety, czyli 49,2% ogółu bezrobotnych mieszkańców gminy oraz 353 mężczyzn – 50,8% wszystkich bezrobotnych zamieszkałych w gminie Sławno. Rynek pracy w samej gminie nie stanowi naturalnego rynku dla jego mieszkańców. Niestety poważnym problemem lokalnego rynku pracy jest ponadnormatywnie wysokie bezrobocie w całym powiecie sławieńskim. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku wynosiła aż 20,3%, podczas gdy stopa bezrobocia dla całego województwa zachodniopomorskiego w analogicznym okresie wyniosła zaledwie 13,3%. Stopa bezrobocia w skali kraju wynosiła w tym okresie 10,0%. Te dane ukazują skalę problemu, która dotyczy mieszkańców powiatu sławieńskiego, w tym mieszkańców gminy Sławno. Bezrobocie w powiecie sławieńskim ma charakter strukturalny i długotrwały. Zmiany, jakie zaszły w przemyśle, spowodowały upadek wielu zakładów produkcyjnych położonych na terenie powiatu sławieńskiego. Bezrobocie związane jest także z brakiem większych inwestycji, zmniejszonym napływem kapitału z zewnątrz. Na obecną sytuację ma wpływ niski stopień przedsiębiorczości i aktywizacji ekonomicznej lokalnej społeczności. Powstanie nowych firm nie przyczyniło się niestety do zmniejszenia skali bezrobocia. Obecnie odnotowuje się ciągły wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, który nie idzie jednak w parze z wzrostem popytu na pracę. Nowo tworzone miejsca pracy różnią się znacznie od tych likwidowanych pod względem lokalizacji, potrzebnych kwalifikacji itp., co utrudnia odnalezienie się na rynku pracy ludziom, którzy ją utracili. W ostatnich latach sytuacja na rynku pracy w powiecie sławieńskim nieznacznie się przeobraziła, część osób w wieku produkcyjnym podjęło zatrudnienie za granicą.

IV. Pomoc społeczna w gminie Sławno. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie

są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. **Na terenie gminy Sławno funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. M.C. Skłodowskiej 9, 76-100 Sławno

Pomoc społeczna funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 1 maja 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930 ze zm.) Zadania z zakresu pomocy społecznej, leżące w kompetencji gminy realizowane są za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2015 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 634zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 514 zł. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Główną instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej jest gmina. Gmina zadania te realizuje na podstawie ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, oraz innych ustawach za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie. Świadczenia pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, bądź innych osób, za zgodą zainteresowanego lub

przedstawiciela ustawowego. Natomiast diagnozowanie spraw odbywa się w oparciu o wywiad środowiskowy, a decyzje w sprawach świadczeń wydawane są w pisemnej formie.

Powody pomocy, której udziela ośrodek są następujące:

- ✓ Ubóstwo.
- ✓ Sieroctwo.
- ✓ Bezdomność.
- ✓ Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.
- ✓ Bezrobocie.
- ✓ Niepełnosprawność.
- ✓ Ciężka lub długotrwała choroba.
- ✓ Przemoc w rodzinie.
- ✓ Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.
- ✓ Alkoholizm.
- ✓ Narkomania.
- ✓ Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.
- ✓ Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze.
- ✓ Klęska żywiołowa.
- ✓ Klęska ekologiczna.
- ✓ Trudności w integracji uchodźców.
- ✓ Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa.

Formy pomocy o którą mogą ubiegać się wnoszący osoby są następujące:

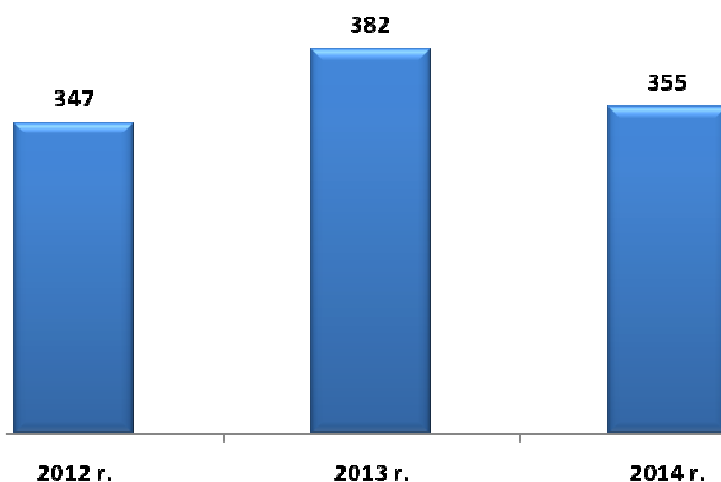
- ✓ Zasiłek stały, który przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa.
- ✓ Opłacanie składek zdrowotnych.
- ✓ Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
- ✓ Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych, samotnych i chorych w miejscu zamieszkania.
- ✓ Zasiłek celowy i w naturze.
- ✓ Zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.
- ✓ Posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole.

- ✓ Sprawienie pogrzebu.
- ✓ Skierowanie do domu opieki społecznej.
- ✓ Opiniowanie kandydatów na rodzinę zastępczą.
- ✓ Udzielenie pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym.
- ✓ Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- ✓ Udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin w zakresie rozwiązywania problemów rodziny, zapobiegania przemocy w domach i terapii dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią.

VI.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w gminie Sławno.

W 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie udzielił pomocy i wsparcia 355 osobom. W 2013 i 2012 roku liczba osób objętych wsparciem wynosiła odpowiednio 347 oraz 382.

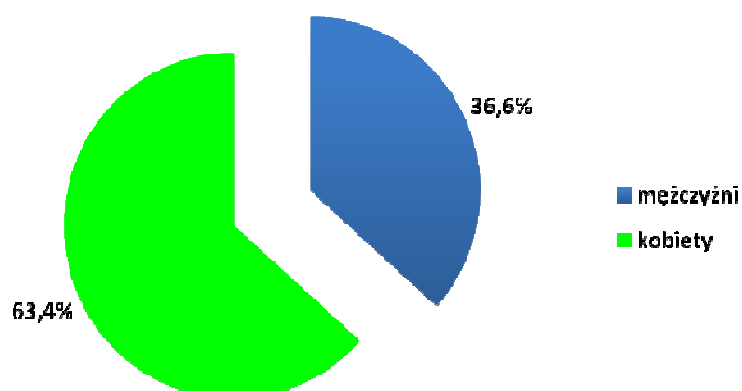
Rysunek 5. Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

Z pomocy GOPS w Sławnie w 2014 roku korzystało zdecydowanie więcej kobiet – 63,4% niż mężczyzn – 36,6% ogółu osób uzyskujących wsparcie.

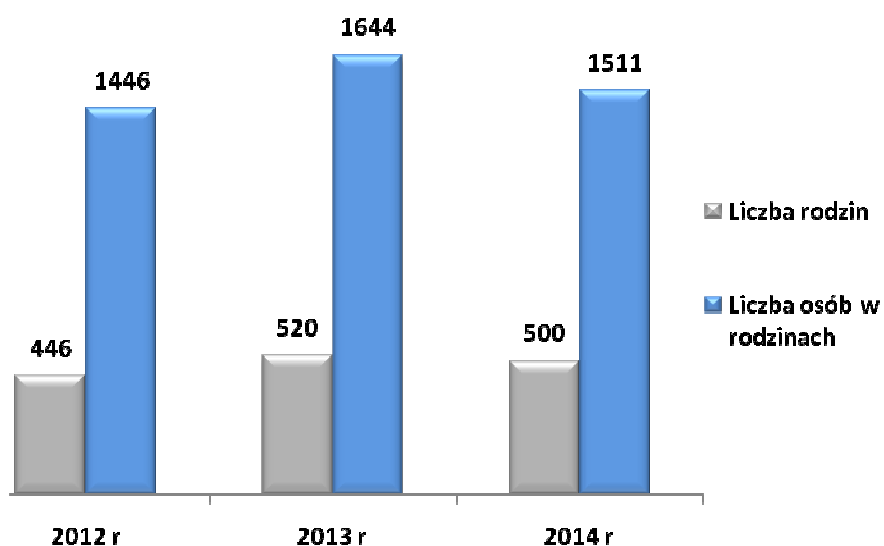

Rysunek 6. Płeć osób, którym udzielono świadczenia w 2014 roku (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

W 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie objął wsparciem 348 rodzin, w 2013 i 2012 roku liczba rodzin, która uzyskała pomoc był mniejsza i wynosiła odpowiednio 324 oraz 315.

Rysunek 7. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

GOPS w Sławno przyznał w 2014 roku świadczenia pieniężne 353 osobom, 348 rodzinom o łącznej liczbie osób w rodzinie wynoszącej 1079.

Tabela 4. Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne			
	2012	2013	2014

Liczba rodzin	446	520	500
Liczba osób w rodzinach	1446	1644	1511

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie przyznał w 2014 roku świadczenia niepieniężne 236 osobom, 114 rodzinom o łącznej liczbie osób w rodzinie wynoszącej 570.

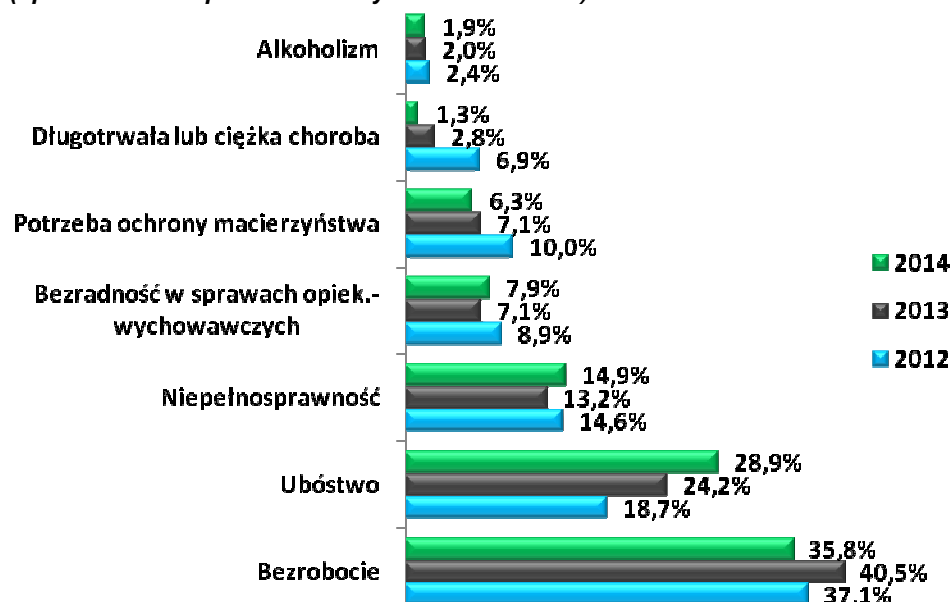
Tabela 5. Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne			
	2012	2013	2014
Liczba rodzin	121	134	114
Liczba osób w rodzinach	588	646	570

W 2014 roku pracownicy GOPS w Sławno przeprowadzili wywiady środowiskowe z 580 osobami oraz wśród 365 rodzin.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do świadczeń z pomocy społecznej w gminie Sławno są niezmiennie od kilku lat: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz długotrwała choroba. Łącznie te problemy generują w każdym roku blisko 90,0% przyznanych świadczeń do korzystania z pomocy społecznej.

Wykres nr 6. Przyczyny kwalifikujące się do świadczeń z pomocy społecznej w latach 2012 – 2014. Odsetek rodzin. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące rodzin, które z powodu różnych problemów korzystały z pomocy GOPS w gminie Sławno w latach 2012 - 2014.

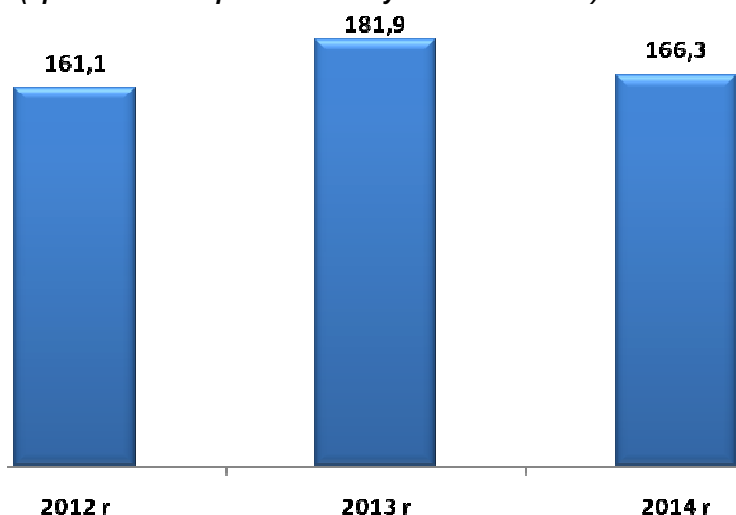
Tabela 6. Przyczyny kwalifikujące się do świadczeń z pomocy społecznej w latach 2012 – 2014. Liczba rodzin. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

	2012	2013	2014
Bezrobocie	237	286	245
Ubóstwo	119	171	198
Niepełnosprawność	93	93	102
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych	57	50	54
Potrzeba ochrony macierzyństwa	64	50	43
Długotrwała lub ciężka choroba	44	20	9
Alkoholizm	15	14	13
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	7
Przemoc w rodzinie	0	1	2
Bezdomność	4	7	5
Zdarzenie losowe	2	9	7
Narkomania	0	1	0
Klęski żywiołowe i ekologiczne	0	0	0

IV.3. Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Sławno.

Okazuje się, że w gminie Sławno maleje wskaźnik deprivacji lokalnej, co oznacza zmniejszenie liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Warto jednak zauważyć, iż liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców gminy jest ciągle bardzo wysoka. Takie dane oznaczają wysoką skalę i natężenie problemów społecznych występujących w gminie Sławno.

Rysunek 8. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w latach 2011 – 2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

Tabela 7. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w latach 2010– 2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)

	2012	2013	2014

liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1 446	1 644	1 511
liczba mieszkańców	8 975	9 034	9 084
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	161,11	181,97	166,33

V. Analiza SWOT problemów społecznych gminy Sławno.

Analiza SWOT jest użyteczną i coraz powszechniej stosowaną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych w pracach nad strategią. Metoda ta łączy analizę wnętrza, jak i otoczenia organizacji oraz badanie szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizie SWOT poddawane są nie tylko przedsiębiorstwa, ale również powiaty oraz gminy. Opracowanie analizy SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Przedstawione poniżej czynniki obejmują mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia. W analizie odnoszono się do kwestii społecznych w gminie Sławno.

Tabela 8. Analiza SWOT problemów społecznych gminy Sławno.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wykwalifikowana kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie. ✓ Dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie. ✓ Świadczenia i programy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie. ✓ Skuteczne zajmowanie się szeroko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niewystarczające wyposażenie szkół. ✓ Niedostateczna ilość środków finansowych na pomoc i wsparcie dziecka i rodziny. ✓ Bariery architektoniczne utrudniające funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. ✓ Alkoholizm wśród mieszkańców gminy. ✓ Ubóstwo utrudniające egzystencje i zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych.

<p>rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym także interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biblioteka Publiczna Gminy Sławno służąca zaspakajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury. ✓ Porozumienie gminy Sławno z miastem Sławno na mocy, którego potrzebujący mieszkańcy gminy Sławno uczęszczają do Środowiskowego Domu Samopomocy w mieście Sławno. ✓ Działalność charytatywna prowadzona przez parafie w gminie Sławno. ✓ Zajęcia dla dzieci i młodzieży realizowane w świetlicach wiejskich na terenie Gminy Sławno. ✓ Obecność terenów pod rozwój infrastruktury przemysłowej i turystycznej zwiększających potencjał gminy Sławno. ✓ Bardzo duży rozwój inwestycji w gminie Sławno. ✓ Dostępność internetu w każdej szkole. ✓ Położenie przy trasie nr 6 korzystnie wpływające na dostępność komunikacyjną w bezpośredniej relacji Szczecin-Gdańsk. ✓ Bliska odległość do morza umożliwiająca dalszy rozwój bazy turystycznej i rozwój całego rejonu.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Występowanie wśród mieszkańców uzależnień. ✓ Wysoka stopa bezrobocia uniemożliwiająca aktywizację zawodową. ✓ Niewystarczający stan techniczny niektórych świetlic wiejskich. ✓ Niewystarczająca liczba lekarzy specjalistów i pracowników medycznych. ✓ Niewystarczająca profilaktyka zdrowotna u dzieci i dorosłych. ✓ Brak opieki socjoterapeutycznej dla młodzieży gimnazjalnej i brak funduszy na dodatkowych socjoterapeutów dla tej grupy młodzieży. ✓ Słabo rozwinięta sieć organizacji działających w sferze pomocy społecznej. ✓ Mała liczba organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i ubogich. ✓ Niewystarczająco rozwinięta baza turystyczna. ✓ Zbyt niskie dochody gminy uniemożliwiającej realizację większej liczby inwestycji. ✓ Zbyt niska aktywność mieszkańców wsi uniemożliwiająca realizację wszystkich programów. ✓ Niskie dochody mieszkańców gminy utrudniające pełny dostęp do życia kulturalnego i społecznego.
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostępność do programów i środków finansowych ukierunkowanych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz na rzecz promocji zatrudnienia. ✓ Działania realizowane na rzecz mieszkańców gminy realizowane przez szkoły na terenie gminy Sławno. ✓ Działalność inkubatora przedsiębiorczości w mieście Sławno. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój gospodarczy regionu i samej gminy. ✓ Prężnie działające władze lokalne w gminie Sławno. ✓ Realizacja dużej liczby strategicznych inwestycji w gminie Sławno. ✓ Współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w sprawach dotyczących pomocy społecznej. ✓ Rozwój turystyki w skali makro – w powiecie sławieńskim. ✓ Inwestycje i nowe miejsca pracy w regionie dające szanse na zmniejszenie stopy bezrobocia w gminie Sławno. ✓ Aktywizacja gospodarcza gminy Sławno z udziałem funduszy strukturalnych. ✓ Pozyskanie nowych inwestorów tworzący nowe miejsca pracy. ✓ Szeroka i bardziej dostępna profilaktyka zdrowotna. ✓ Tworzenie stowarzyszeń, fundacji i 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Marginalizacja regionu w polityce społeczno - gospodarczej państwa. ✓ Zmiany modelu życia – rozbijanie więzi rodzinnych i społecznych. ✓ Ograniczanie wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu centralnego na pomoc społeczną. ✓ Postępujący problem uzależnień, w tym szczególnie uzależnień wśród młodzieży. ✓ Trudność w diagnozowaniu problemu uzależnień wśród młodzieży. ✓ Problem przestępczości wśród mieszkańców gminy Sławno. ✓ Zwiększenie stopy bezrobocia w powiecie sławieńskim i gminie Sławno. ✓ Niedostateczne środki finansowe na oświatę. ✓ Emigracja zarobkowa i migracja na inne tereny oraz niekorzystne zmiany demograficzne – starzenie się społeczeństwa.

<p>organizacji pozarządowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój infrastruktury drogowej. ✓ Systemowe rozwiązania z zakresu polityki społecznej. ✓ Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemów społecznych i zaangażowanie w ich rozwiązywanie. ✓ Utworzenie stanowiska pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. ✓ Realizacja nowych programów aktywizacji obszarów wiejskich. ✓ Rozwój zaplecza rehabilitacyjnego. ✓ Popularyzacja i promocja wolontariatu wśród mieszkańców gminy Sławno. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmiany legislacyjne ograniczające możliwości wsparcia osób niepełnosprawnych. ✓ Niski stopień współpracy władz lokalnych i regionalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych. ✓ Ograniczona mobilność zawodowa mieszkańców gminy. ✓ Występowanie zjawiska nielegalnego zatrudnienia. ✓ Niezadowalający poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną. ✓ Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.
---	---

VI. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno na lata 2016 – 2025.

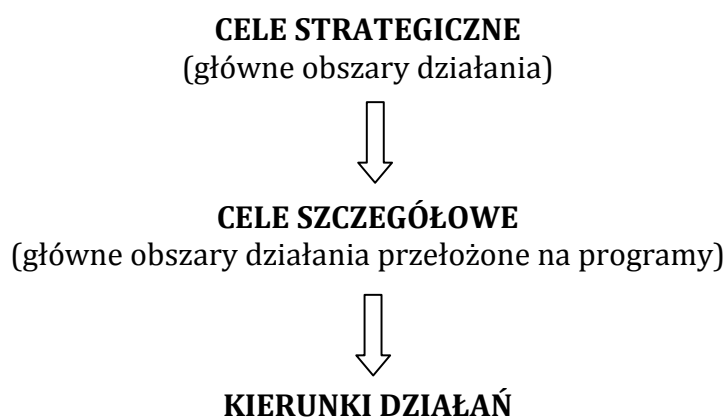
STRATEGIA nazywamy zaplanowany i często realizowany w praktyce sposób osiągnięcia jakiegoś wyznaczonego celu.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno jest wytyczenie priorytetowych rozwiązań w zakresie przezwyciężenia określonych problemów społecznych. Punktem wyjścia dla opracowania strategii jest diagnoza stanu faktycznego, analiza danych zastanych wynikających ze specyfiki gminy. Zebrany materiał źródłowy, pozwolił wskazać grupę najważniejszych problemów społecznych w gminie. Realizacja zadań zawartych w strategii planowana jest na lata 2016 – 2025, co powinno zapewnić możliwość długofalowych działań wspierających osoby i rodziny w procesie odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Przedstawionych w Strategii propozycji

częstkowych działań możliwych do zrealizowania w ramach poszczególnych celów głównych nie należy traktować, jako rejestru zadań do wykonania. Mają one znaczenie inspiracji i wskazań, w jakim kierunku powinno być planowanie operacyjne przy realizacji celów strategicznych. Z tego względu propozycje programów są przedstawione skrótowo, w sposób szkicowy, jako zarys programów, które należy dopiero rozwinąć i nadać formę projektu. Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej w gminie Sławno przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania polityki społecznej w gminie. Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie Gminy powinny być: przeciwdziałanie skutkom bezrobocia, wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji społecznych, stworzenie systemu wsparcia dla osób starszych, tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz rozwijanie kapitału społecznego mieszkańców.

Ujęcie w Strategii instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, jako realizatorów poszczególnych zadań określonych w celach strategicznych nie wymagało przeprowadzenia konsultacji. Realizacja zadań została określona w regulaminach i Statutach poszczególnych jednostek.

Plan wdrażania Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminie Sławno prezentuje się następująco:

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno na lata 2016 - 2025 opierać będzie na realizacji czterech celów strategicznych:

I. CEL STRATEGICZNY

Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w gminie Sławno.

II. CEL STRATEGICZNY

Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa w gminie Sławno.

III. CEL STRATEGICZNY

Redukowanie problemu uzależnień w gminie Sławno.

IV. CEL STRATEGICZNY

Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych w gminie Sławno.

I. CEL STRATEGICZNY

Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w gminie Sławno.

Bardzo ważnym zdiagnozowanym problemem społecznym w gminie Sławno jest duży odsetek osób wykluczonych społecznie z powodu bezrobocia, wieku czy też niepełnosprawności. Konieczne jest podjęcie działań zmierzających do integracji zarówno społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną, pobudzanie, wspieranie i inspirowanie aktywności osób bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz starszych, a także zapewnianie tym grupom szerszego dostępu do aktywnego uczestnictwa społecznego i kulturalnego w życiu społecznym gminy Sławno.

I. CEL SZCZEGÓŁOWY

Integracja, reintegracja i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, przeciwdziałanie skutkom bezrobocia oraz wykluczeniu społecznemu.

Kierunki działań:

- ✓ Stałe monitorowanie i analizowanie sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sławnie.
- ✓ Zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sławnie.
- ✓ Przygotowanie i realizowanie lub współorganizowanie / partycypacja w projektach (w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej) przyczyniających się do aktywizacji osób bezrobotnych z terenu gminy Sławno,
- ✓ Rozwój form i narzędzi aktywnego wsparcia, które sprzyjać będą aktywizacji zawodowej oraz przyczynią się do wzrostu kwalifikacji osób bezrobotnych będących w trudnej sytuacji socjalno – bytowej.
- ✓ Zwiększenie dostępności do ofert pracy, upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy oraz usługach oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staże, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne, prace interwencyjne itd.)
- ✓ Promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy Sławno.
- ✓ Rozwój pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych.
- ✓ Wzrost dostępu do lokali mieszkalnych dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością, w tym ofiar przemocy w rodzinie.
- ✓ Wsparcie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez zapewnienie schronienia, pracę socjalną, działania osłonowe, reintegrację społeczną i zawodową.
- ✓ Powstanie Klubów Integracji Społecznej
- ✓ Stworzenie Dziennego Ośrodka Opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi.

II. CEL SZCZEGÓŁOWY

Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz starszych.

Kierunki działań:

- ✓ Stworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób niepełnosprawnych.
- ✓ Zwiększenie możliwości korzystania z usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych, między innymi w ramach rozwijania prac społecznie użytecznych oraz poprzez promocję wolontariatu.
- ✓ Promowanie i wspieranie wolontariatu, będącego formą integracji społecznej dla osób starszych.
- ✓ Wsparcie dla osób starszych i chorych poprzez pomoc w tworzeniu warunków dla funkcjonowania grup samopomocowych, np. kluby seniora.
- ✓ Zintegrowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.
- ✓ Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w szczególności w obiektach użyteczności publicznej.

II. CEL STRATEGICZNY***Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa w gminie Sławno.***

Za ubóstwo uznaje się stan, kiedy jednostce, czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie uznawanych za niezbędne potrzeb. Za potrzeby podstawowe, poza wyżywieniem, uznaje się: ubranie, mieszkanie, ochronę zdrowia, wykształcenie. Niestety zjawisko to staje się coraz bardziej widoczne, ze względu na pogłębiającą się dysproporcję w społeczeństwie. Ubóstwo jest zjawiskiem niebezpiecznym, ponieważ może powodować trwałe urazy psychiczne i długotrwałe skutki społeczne. Jednym z najważniejszych skutków ubóstwa jest fakt jego samodzielnej reprodukcji – ubodzy rodzaje dzieci skazane na pozostawanie w tej sferze. Dlatego też forma pomocy dla osób ubogich powinna z jednej

strony zabezpieczać ich byt, a z drugiej motywować ich do podjęcia starań zmiany swego życia.

I. CEL SZCZEGÓŁOWY

Minimalizowanie zjawiska ubóstwa w gminie Sławno.

Kierunki działań:

- ✓ Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej niezbędnej do zapewnienia właściwej egzystencji osób dotkniętych problemem ubóstwa.
- ✓ Mobilizowanie i motywowanie do aktywności społecznej.
- ✓ Zwiększenie środków na pomoc społeczną ukierunkowaną na pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem ubóstwa.
- ✓ Utworzenie mieszkań chronionych.
- ✓ Organizowanie akcji społecznych ukierunkowanych na pozyskiwanie i przekazywanie potrzebującym odzieży, środków czystości oraz artykułów gospodarstwa domowego.
- ✓ Wspieranie i pomoc w rozwijaniu wolontariatu, jako formy pomocy na rzecz osób potrzebujących.
- ✓ Tworzenie i wspieranie grup samopomocowych przez osoby i rodziny dotknięte lub zagrożone ubóstwem.
- ✓ Umożliwianie większej dostępności do fachowej i rzetelnej pomocy: medycznej, prawnej, doradczej.

II. CEL SZCZEGÓŁOWY

Stworzenie systemu pomocy skoncentrowanej na osobach i rodzinach dotkniętych ubóstwem w gminie Sławno.

Kierunki działań:

- ✓ Analizowanie przyczyn ubóstwa i minimalizowanie ich źródeł.
- ✓ Objęcie opieką pedagogiczno-psychologiczną dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem.
- ✓ Propagowanie wśród osób ubogich alternatywnych sposobów życia.
- ✓ Prezentowanie i uczenie postaw aktywności i przedsiębiorczości osób ubogich.

- ✓ Stworzenie centrum informacji o organizacjach i instytucjach świadczących pomoc osobom i rodzinom dotkniętym ubóstwem, bezrobociem, alkoholizmem i przemocą.

III. CEL STRATEGICZNY

Redukowanie problemu uzależnień w gminie Sławno.

Powyższy cel strategiczny, będzie realizowany i wykonywany w oparciu o zintensyfikowanie działań kontrolnych w tym zakresie, uzupełnienie dotychczasowych działań profilaktycznych o charakterze edukacyjnym, skierowanych na ograniczenie popytu na napoje alkoholowe wśród młodzieży, używania substancji psychoaktywnych jak również na zmianę postaw i przekonań młodych ludzi. Cel strategiczny powinien być zrealizowany także w oparciu o pomoc osobom i rodzinom dotkniętym alkoholizmem (a więc osobom uzależnionym i współuzależnionym), ale także poprzez wypracowanie zintegrowanego programu profilaktyki. Zgodnie z danymi konsumpcja napojów alkoholowych jest zjawiskiem o wielu ujemnych skutkach. Negatywne skutki alkoholizmu mają konsekwencje indywidualne, ale przede wszystkim społeczne. Problem alkoholizmu jest katalizatorem większości problemów społecznych, jest czynnikiem determinującym pojawienie się innych problemów społecznych. Dlatego tak istotne jest redukcja i marginalizacja problemów uzależnień w gminie Sławno. Konieczne jest, więc intensywne wdrażanie niżej wymienionych celów operacyjnych i podjęcie konkretnych działań.

I. CEL SZCZEGÓŁOWY

Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.

Kierunki działań:

- ✓ Rozwijanie edukacji publicznej mającej na celu informowanie o społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych skutkach związanych z używaniem alkoholu.
- ✓ Promowanie zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji.

II. CEL SZCZEGÓŁOWY

Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganiu używaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.

Kierunki działań:

- ✓ Wspieranie istniejących lokalnych programów mających na celu zintensyfikowanie działań profilaktycznych kontrolnych skierowanych na ograniczenie popytu na napoje alkoholowe.
- ✓ Wspieranie działań edukacyjnych w zakresie wdrażania skutecznych programów profilaktycznych w pracy z młodzieżą.
- ✓ Wspieranie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców mających na celu zaangażowanie ich w oddziaływania profilaktyczne wobec dzieci.
- ✓ Wspieranie programów profilaktyczno – interwencyjnych zaadresowanych do dzieci i młodzieży oraz do grup ryzyka.

III. CEL SZCZEGÓŁOWY

Minimalizowanie zjawiska alkoholizmu oraz skutków jego nadużywania w gminie Sławno.

Kierunki działań:

- ✓ Zwiększenie aktywności młodzieży w podejmowaniu działań profilaktycznych.
- ✓ Upowszechnianie wiedzy o negatywnych skutkach zażywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych (akcje informacyjne, ulotki, plakaty, spotkania w szkołach z udziałem psychologów, terapeutów, pedagogów, przedstawicieli stowarzyszeń i fundacji zajmujących się problematyką uzależnień, na temat zagrożeń wynikających z uzależnień).
- ✓ Tworzenie grup samopomocowych skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych.

- ✓ Stworzenie odpowiednich warunków lokalowych do prowadzenia zajęć terapeutycznych.
- ✓ Stały monitoring realizacji ustawy dotyczącej „profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi”.
- ✓ Pomoc finansowa i rzeczowa rodzinom osób uzależnionych od alkoholu.
- ✓ Praca socjalna mobilizująca do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione i współuzależnione.
- ✓ Objęcie wsparciem asystenta rodziny, większej ilości rodzin, w których występują problemy alkoholowe.

IV. CEL SZCZEGÓŁOWY

Wprowadzenie zintegrowanego systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym alkoholizmem.

Kierunki działań:

- ✓ Zwiększenie oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
- ✓ Udzielanie wsparcia rodzinom osób dotkniętym alkoholizmem, a więc współuzależnionym.
- ✓ Ochrona rodzin dotkniętych alkoholizmem i jednocześnie zagrożonych przemocą.
- ✓ Objęcie dzieci opieką psychologiczno-pedagogiczną oraz socjoterapeutyczną z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- ✓ Udzielanie porad prawnych rodzinom z problemem alkoholowym.
- ✓ Stworzenie centrum informacyjnego zapewniającego fachową pomoc, jak i dyskrecję osobom uzależnionym, ich rodzinom.

V. CEL SZCZEGÓŁOWY

Doskonalenie procesu profilaktyki uzależnień oraz terapii osób uzależnionych i współuzależnionych

Kierunki działań:

- ✓ Wzmocnienie współpracy instytucji pomocy społecznej z pedagogami szkolnymi oraz lekarzami w celu profilaktyki i identyfikacji uzależnień występujących u dzieci i młodzieży.
- ✓ Prowadzenie programów profilaktyki uzależnień w szkołach na terenie gminy Sławno.
- ✓ Rozszerzanie i udoskonalanie systemu wspierania rodzin, w których wystąpiły problemy uzależnień oraz otoczenie opieką osób współuzależnionych.
- ✓ Podjęcie współpracy lub kontynuacja współpracy z nadrzędnymi instytucjami (powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi) specjalizującymi się w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

IV. CEL STRATEGICZNY

Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych w gminie Sławno.

I. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poprawa jakości życia, zabezpieczenie bezpieczeństwa socjalnego rodzin wielodzietnych i niepełnych.

- ✓ Wdrażanie programów rządowych, samorządowych ukierunkowanych na dzieci i młodzież uczącą się.
- ✓ Podniesienie poziomu funkcjonowania rodzin z zakresu opieki i wychowania dzieci poprzez prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.
- ✓ Tworzenie grup samopomocowych i wolontariatu dla rodzin niezaradnych, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
- ✓ Pomoc finansowa, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
- ✓ Pokrycie kosztów wyżywienia dzieci.
- ✓ Organizowanie zajęć dla dzieci w świetlicach terapeutycznych.
- ✓ Dotowanie kosztów uczestnictwa dzieci z rodzin najuboższych, wielodzietnych i niepełnych w zorganizowanych formach wypoczynku. Preferencje dla rodzin wielodzietnych w posyłaniu dzieci do przedszkola (zwolnienie z opłaty stałej, wyżywienia).

II. CEL SZCZEGÓŁOWY

Przeciwdziałanie zjawiskom grożącym degradacją społeczną, bezradnością życiową i wykluczeniem społecznym.

Kierunki działań:

- ✓ Udzielanie pomocy w formie: poradnictwa, terapii rodzinnej, pracy socjalnej, zapewnienia dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.
- ✓ Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin.
- ✓ Tworzenie i wspieranie zintegrowanych programów wsparcia rodzin wielodzietnych w jej funkcjach wychowawczej, opiekuńczej i socjalnej.
- ✓ Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin wielodzietnych.
- ✓ Rozbudowa specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – większa możliwość korzystania z porad psychologa, prawnika, pedagoga, szczególnie przez osoby z rodzin uzależnionych w celu rozwiązywania jej problemów.
- ✓ Angażowanie wolontariuszy do pomocy rodzinom wielodzietnym i niepełnym w opiece nad dziećmi i pomocy edukacyjnej.
- ✓ Współpraca z placówkami oświatowo - wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi i policją w budowaniu i realizowaniu programów profilaktyki ubóstwa, uzależnień, niedostosowania społecznego oraz przestępczości dzieci.

VII. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno na lata 2016-2025.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno na lata 2016-2025 oczywiście nie stanowi zamkniętego zbioru i katalogu działań. Zdiagnozowane problemy i przewidziane działania nie wykluczają realizacji nowych inicjatyw, będących odpowiedzią na nowopowstałe wyzwania. W okresie czasu, który obejmuje Strategia, wdrażane i realizowane będą, w zależności od potrzeb, programy i projekty dotyczące poszczególnych obszarów i celów strategicznych. Opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Sławno stanowi dokument, który programuje życie

społeczności lokalnej, w związku z powyższym strategia ma charakter elastyczny i stwarzający możliwości odpowiedniego dostosowania zaprogramowanych działań do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej, pojawiających się nowych problemów społecznych oraz zmian przepisów prawa, które wyznaczają obszary interwencji w polityce społecznej.

VII.1. Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławno.

Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej koordynatorem realizacji strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Z pewnością strategia nie wyczerpuje wszystkich działań, które można jeszcze uwzględnić w dokumencie. Wybrano te najpilniejsze i najważniejsze.

Cele szczegółowe i strategiczne zawarte w niniejszej strategii sformułowano w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, lokalnego rynku pracy, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Cele te zostały sformułowane na poziomie dużej ogólności. W ramach prac nad opracowaniem strategii ustalono, że jej przedmiot z racji swojej specyfiki wymusza pewne uproszczenia opisowe. Wynika to z jednej strony z meritum dokumentu, które stanowi szeroko pojęta polityka społeczna ze swoją różnorodnością i złożonością. Z drugiej zaś strony takie zapisy pozwalają na włączenie wielu interesujących inicjatyw.

W związku z tym, iż koordynatorem strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kierownik Ośrodka będzie przedstawiał etapy realizacji niniejszego dokumentu, w swoich co rocznych sprawozdaniach z funkcjonowania Ośrodka.

VII.2. Źródła finansowania.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także na brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno

na lata 2016-2025 będą: budżet Państwa, budżet Gminy Sławno, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła.

Spis wykresów:

<i>Rysunek 1. Położenie gminy Sławno w obrębie powiatu sławieńskiego. ....</i>	<i>9</i>
<i>Rysunek 2. Liczba mieszkańców gminy Sławno w latach 2005 – 2014 r. (opracowanie własne na podstawie danych GUS).....</i>	<i>10</i>
<i>Rysunek 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w gminie Sławno w latach 2006-2014. (Opracowanie własne na podstawie danych GUS).....</i>	<i>13</i>
<i>Rysunek 4. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Sławno w latach 2005 – 2014 (źródło: opracowanie własne, dane GUS).....</i>	<i>19</i>
<i>Rysunek 5. Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno) .....</i>	<i>24</i>
<i>Rysunek 6. Płeć osób, którym udzielono świadczenia w 2014 roku (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno) .....</i>	<i>25</i>
<i>Rysunek 7. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno) .....</i>	<i>25</i>
<i>Rysunek 8. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w latach 2011 – 2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno).....</i>	<i>27</i>

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Sławno.....	11
Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych gminie Sławno w latach 2010 – 2014. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	14
Tabela 3. Branże i liczba podmiotów w gminie Sławno na dzień 31.12.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	20
Tabela 4. Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)	25
Tabela 5. Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie niepieniężne w latach 2012-2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)	26
Tabela 6. Przyczyny kwalifikujące się do świadczeń z pomocy społecznej w latach 2012 – 2014. Liczba rodzin. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno)	26
Tabela 7. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w latach 2010– 2014. (opracowanie na podstawie danych GOPS Sławno).....	27
Tabela 8. Analiza SWOT problemów społecznych gminy Sławno.....	28